FORCIT EXPLOSIVES

KAUNIS IRON

SAAMMEKO HÄIRITÄ HETKEN TÄRKEILLÄ TIEDOILLA?

VAARALLISTA TOIMINTAA KOSKEVIA TÄRKEITÄ TIETOJA YLEISÖLLE

Nämä tiedot on tarkoitettu henkilöille, jotka asuvat lähellä teollisuuslaitoksia, missä toiminta merkitsee joitakin riskejä ympäristölleen. Tarkoituksena on antaa tietoja mahdollisista onnettomuuksista sekä kertoa, miten silloin toimittava.

MITÄ VAARALLINEN TOIMINTA ON?
Suuria kemikaalimääriä käsittelevät yritykset ovat tärkeitä yhteiskunnalle, mutta kemikaalit tuovat mukanaan myös vaaratilanteita. Nykyinen lainsäädäntö asettaa vaatimuksia suuria määriä kemikaaleja käsitteleville yrityksille, joilla on oltava vakavien kemikaalionnettomuuksien seurauksia ehkäisevä ja rajoittava turvallisuustyö.

MIKÄ SEVESO-LAINSÄÄDÄNTÖ ON?
EU on säätänyt ja hyväksynyt vakavien kemikaalionnettomuuksien seurauksia ehkäisevän ja rajoittavan Seveso-direktiivin. Ruotsi on Seveso-lainsäädännön kautta saattanut direktiivin voimaan.

Seveso-lainsäädäntö sisältää lain (1999:381), asetuksen (2015:236) sekä määräykset (MSBFS 2015:8), jotka koskevat vakavien kemikaalionnettomuuksien seurauksia ehkäiseviä ja rajoittavia toimenpiteitä. Osia Seveso-lainsäädännöstä sisältyy myös ympäristökaareen (1998:808), onnettomuussuojaa koskevaan lakiin (2003:778) sekä kaavoitus- ja rakennuslakiin (2010:900).

MITÄ SEVESO-LAINSÄÄDÄNNÖN PIIRIIN KUULUVALTA YRITYKSELTÄ VAADITAAN?
Määrien ja käsiteltävien kemikaalityyppien perusteella yritykset jaetaan korkealle tai alhaiselle vaatimustasolle. Yritykset ovat siten velvollisia ryhtymään ehkäiseviin toimiin ja tekemään yhteistyötä Pelastuspalvelun kanssa. Lääninhallitus valvoo sekä alhaisen että korkean vaatimustason yrityksiä.

MIKSI LÄHETÄMME NÄMÄ TIEDOT?
Pajalan kunnassa toimii kaksi Seveso-lainsäädännön piiriin kuuluvaa yritystä; Kaunis Iron ja Forcit. Ne sijaitsevat Kaunisvaarassa ja Sahavaarassa, n. 30 km Pajalasta pohjoiseen.

Niiden on yhdessä kunnan kanssa tiedotettava yleisöä yrityksiin liittyvistä riskeistä. Tarkoituksena on antaa tietoja onnettomuuksista, joita voi sattua sekä kertoa, miten silloin on toimittava.

RAJAT YLITTÄVIEN TEOLLISUUSONNETTOMUUKSIEN VAIKUTUKSIA KOSKEVA YLEISSOPIMUS
Kaunis Iron ja Forcit sijaitsevat yli 5 km matkan päässä Suomen rajalta. Riskinä on, että vakavalla kemikaalionnettomuudella jommassakummassa yrityksessä on rajat ylittäviä vaikutuksia.

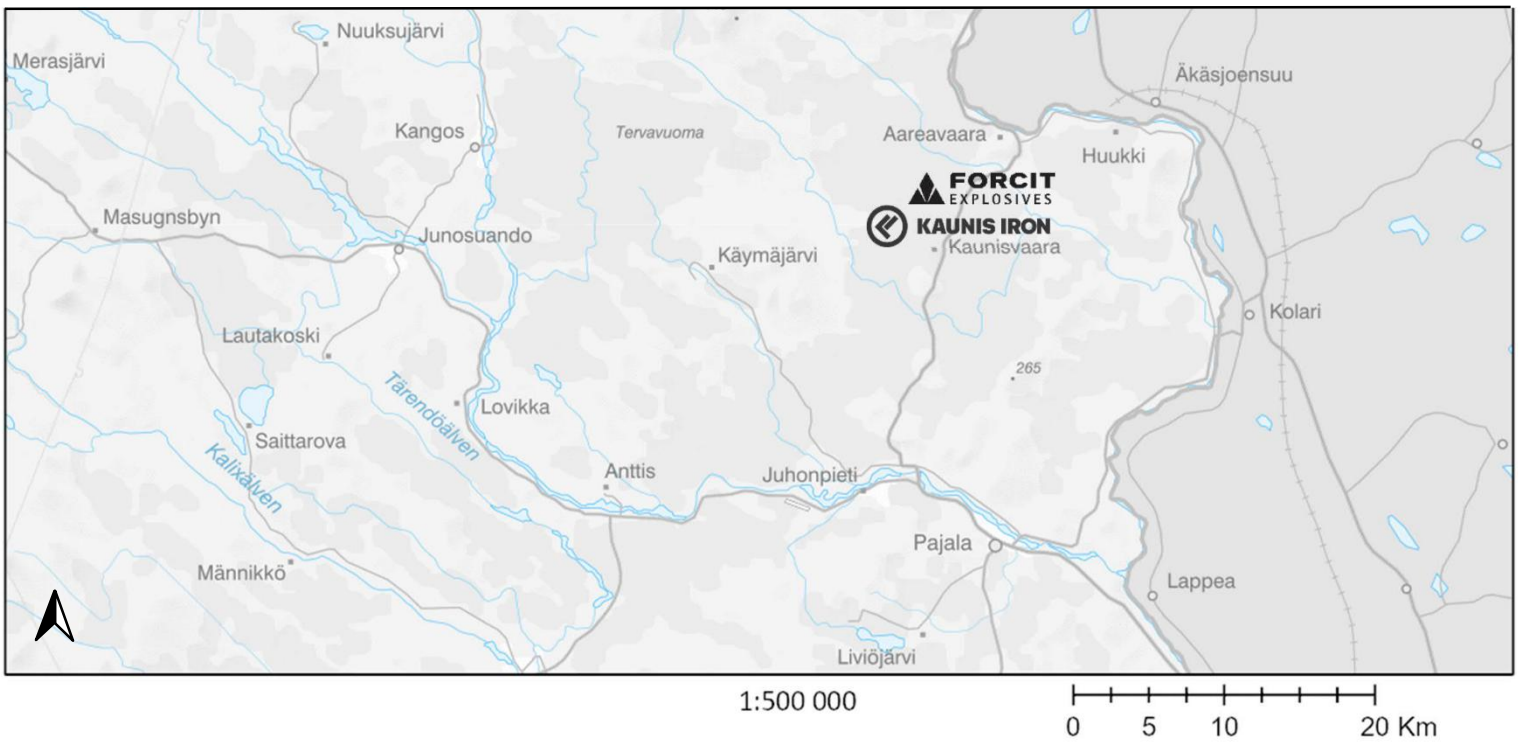

FORCIT SWEDEN AB

Forcitin pääasiallinen toiminta Kaunisvaarassa koskee ammoniuminitraattiin perustuvan emulsion sekä raaka-aineiden ja energeettisten tuotteiden säilytystä. Toiminta tapahtuu alhaisella vaatimustasolla, minkä johdosta Forcitilla on turvallisuusjohtamisjärjestelmä sekä toimintasuunnitelma.

TURVALLISUUSVALMIUS

Forcit työskentelee jatkuvasti turvallisuuden ja turvallisuusvalmiuden parissa. Forcitilla on terveyttä, turvallisuutta, ympäristöä ja laatua koskeva, voimassa olevien lakien, asetusten ja määräysten mukainen toimintajärjestelmä. Henkilöstöllämme on tärkeä osa onnettomuuksien ehkäisytyössä. Työntekijöitä koulutetaan jatkuvasti onnettomuuksiin mahdollisesti johtavien vaaratilanteiden ehkäisyssä ja tunnistamisessa. Osaamista parantavia koulutuksia järjestetään säännöllisesti työntekijöiden osaamisen varmistamiseksi ja säilyttämiseksi.

VAARATILANTEIDEN KÄSITTELY

Vakavin toimintaamme kohdistuva riski on tulipalo, minkä johdosta teollisuuslaitos on siivottu palavasta materiaalista niin tarkkaan kuin mahdollista. Laitos on varustettu suoraan Pelastuspalveluun yhdistetyllä paloilmoitinjärjestelmällä.

Tuotteet kattavan tulipalon seurauksena typpioksidikaasuja (NO_x) voi levitä ympäristöön. Levinneisyys rajoittuu suurimmaksi osaksi toiminta-alueelle, mutta voi epäsuotuisissa tuuliolosuhteissa vaikuttaa myös lähialueilla.

SISÄINEN PELASTUSSUUNNITELMA
Forcitilla ja Pelastuspalvelulla on sisäinen pelastussuunnitelma, jossa kuvataan, miten henkilöstö ehkäisee ja rajoittaa mahdollisia vahinkoja.

PELASTUSPALVELU TEKEE PÄÄTÖKSET
Jos sattuu suurehko onnettomuus, joka voi vaarantaa kolmatta osapuolta, on yleisön odotettava Pelastuspalvelun ohjeita. Pelastuspalvelu päättää, onko varoitus annettava paikallisradion kautta sekä lähettämällä tärkeä tiedote yleisölle (VMA). Lisää VMA-tietoja saa viimeiseltä sivulta.

VALVONTA
Seveso-lainsäädännön mukaisesta valvonnasta huolehtii Norrbottenin lääninhallitus ja Pajalan pelastuspalvelu.

Alhaisen vaatimustason mukainen tarkastus on suoritettava joka kolmas vuosi.
Tarkastustietojen osalta yhteyttä otetaan Norrbottenin lääninhallitukseen numerossa 010-22 55 000 tai osoitteessa norrbotten@lansstyrelsen.se. Yritykseen voi myös ottaa yhteyttä alla olevien yhteystietojen kautta.

LISÄTIETOJA Lisätietoja teollisuuslaitoksesta ja käsiteltävästä aineesta
voitte saada ottamalla yhteyttä Forcit Sweden AB -yritykseen numerossa 0587-10 999 tai sähköpostitse osoitteessa forcit@forcit.se

FAKTA

Meillä on vaarallisten aineiden käsittelylupa

HAPETTAVAT AINEET
Vaaralliset ominaisuudet: Hapettava, erittää palaessaan NO_x-kaasuja

AMMONIUMINITRAATTIIN PERUSTUVA PUOLIVALMISTE, RAAKA-AINEET
Vaaralliset ominaisuudet: Hapettava, erittää palaessaan NO_x-kaasuja

KAUNIS IRON AB

Kaunis Ironin avolouhoksessa kaivetaan rautamalmia horisontaalisella nousulevylouhinnalla. Malmia porataan, räjäytetään ja lastataan trukeille, jotka kuljettavat sen murskaukseen, seulontaan ja rikastukseen. Kuljetus asiakkaalle tapahtuu kuorma-autoilla rautateiden siirtolastaukseen, josta kuljetus etenee Narvikin satamaan. Kaivosräjäytykset tapahtuvat päiväsaikaan. Toimintaan sovelletaan korkeaa vaatimustasoa, minkä johdosta Kaunis Ironilla on turvallisuusjohtamisjärjestelmä, ja kaivos on myös laatinut turvallisuusraportin sekä sisäisen pelastussuunnitelman.

TURVALLISUUS ENSIN

Turvallisuus on aina etusijalla. Työturvallisuus, tapaturmien ehkäisy ja yleisön suojeleminen onnettomuuksien yhteydessä vaativat Kaunis Ironilta rutiineja ja suuntaviivoja, joita parannetaan jatkuvasti. Työntekijät saavat toistuvasti koulutusta ja tietoja. Henkilöstöllämme on tärkeä osa onnettomuuksien ehkäisytyössä.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT VAARATILANTEET

Mahdollinen vakava kemikaalionnettomuus koskee ennen kaikkea avolouhospaikkaa.

Kaunis Iron on analysoinut riskit ja päätellyt, että suurin kemikaalionnettomuuden vaara on tulipalo siellä, missä käsitellään suuria määriä räjähteitä.

Käsittely voi johtaa räjähdykseen. Ammukset, kuten rakennusten tai varustuksen osat, voivat lentää useita satoja metrejä. Senkaltaisen tapahtuman todennäköisyys on hyvin alhainen. Suojaetäisyydet ovat pitkiä, ja siten vaara koskee ennen kaikkea Kaunis Ironin omaa aluetta.

Dieselpäästöt kaivoksessa eivät vaikuta mainittavasti ympäristöön. Niillä voi olla paikallinen vaikutus Kaunis Ironin alueella, jos päästö tapahtuu soramaahan tai vesiojaan. Kaunis Ironin henkilöstöllä on saneerausvarustus lähellä dieselin käsittelyä voidakseen nopeasti puuttua päästöön.

Tulipalo rikastamossa voi tuottaa paljon savua. Senkaltainen savu on myrkyllinen ja voisi epäsuotuisissa olosuhteissa vaikuttaa lähialueen ihmisiin.

SISÄINEN PELASTUSSUUNNITELMA
Kaunis Ironilla ja Pelastuspalvelulla on sisäinen pelastussuunnitelma, jossa kuvataan, miten henkilöstö ehkäisee ja rajoittaa mahdollisia vahinkoja.

PELASTUSPALVELU TEKEE PÄÄTÖKSET
Jos sattuu kolmatta osapuolta vaarantava suurehko onnettomuus, yleisön on odotettava Pelastuspalvelun ohjeita. Pelastuspalvelu päättää, onko varoitus annettava paikallisradion kautta sekä lähettämällä tärkeä tiedote yleisölle (VMA). Lue lisää siitä viimeiseltä sivulta.

VALVONTA
Seveso-lainsäädännön mukaisesta valvonnasta huolehtii Norrbottenin lääninhallitus ja Pajalan pelastuspalvelu.
Korkean vaatimustason mukaan tarkastus on suoritettava joka vuosi.

Tarkastustietojen osalta yhteyttä otetaan Norrbottenin lääninhallitukseen numerossa 010-22 55 000 tai sähköpostiosoitteella norrbotten@lansstyrelsen.se. Yritykseen voi myös ottaa yhteyttä alla olevien yhteystietojen kautta.

LISÄTIETOJA
Lisätietoja teollisuuslaitoksesta sekä käsiteltävästä aineesta saa ottamalla yhteyttä Kaunis Iron AB -yritykseen numerossa 0978-27 27 tai sähköpostilla osoitteessa info@kaunisiron.se.
Osoite: Bert-Ove Johanssons väg 8, Pajala

FAKTA

Meillä on vaarallisten aineiden käsittelylupa

RÄJÄHTEET
Vaaralliset ominaisuudet: Räjähtävä. Osa aineista voivat myös olla hapettavia, myrkyllisiä ja/tai myrkyllisiä vesieliöille

DIESEL
Vaaralliset ominaisuudet: Myrkyllinen vesieliöille

PELASTUSPALVELUN VALMIUS ON HYVÄ

Pajalan pelastuspalvelulla on hyvä valmius onnettomuuden varalta. Jos alueella tapahtuisi onnettomuus, Pajalan paloaseman miehistö saapuisi paikalle n. 30 minuutin sisällä.

HENGENPELASTUS
Pelastuspalvelun ensisijainen tehtävä on hengenpelastus ja vaara-alueen sulkeminen. Sen jälkeen palokunta toimii vahingon korjaamiseksi sammuttamalla esimerkiksi tulipaloja, torjumalla palon leviämisen ympäristöön, pysäyttämällä ja tiivistämällä mahdollisia purkupaikkoja ja kaasuvuotoja. Pelastuspalvelun tehtävänä on myös informoida yleisöä, jos onnettomuus on vakavampi. Se tapahtuu yleisölle annettavan tärkeän tiedotteen (VMA) kautta. Äänimerkin kuullessaan (lue lisää viimeiseltä sivulta) on siirryttävä sisätiloihin, suljettava ovet ja ikkunat, sekä kuunneltava radion P4-kanavaa.

EHKÄISEVÄ TYÖ
Pelastuspalvelu työskentelee myös ehkäisevästi yhdessä yritysten kanssa tarkastamalla muun muassa säännöllisesti palosuojaa. Ensimmäisellä valmiusryhmällä on paloautossa mukanaan säännöllisesti päivitettävä toimeenpanosuunnitelma. Henkilöstöä on valmennettu ja harjoitettu alueella mahdollisesti tapahtuvien onnettomuuksien varalta. Pelastuspalvelulla on erittäin hyvä valmius mahdollisen onnettomuuden varalta.

VMA – TÄRKEÄ TIEDOTE YLEISÖLLE (Viktigt meddelande till allmänheten)

VMA, Tärkeä tiedote yleisölle, on varoitusjärjestelmä, jota käytetään suurissa onnettomuuksissa, muissa vakavissa tapahtumissa sekä tärkeiden yhteiskunnallisten toimintojen häiriöissä. Varoitusjärjestelmä sisältää radiossa ja TV:ssä annettavan informaation sekä joissakin tapauksissa ulkovaroituksen nimeltään Hesa Fredrik, joka on äänilähetin.

Ulkovaroitusjärjestelmä ”Hesa Fredrik” (äänilähetin) sijaitsee Pajalassa, mutta sellaista ei ole Kaunisvaarassa ja Sahavaarassa. Tarpeen vaatiessa ulkoilmavaroitus annetaan Pelastuspalvelun kaiutinautosta.

Tärkeä tiedote yleisölle (VMA) lähetetään aina radion ja TV:n kautta, mutta joissakin tapauksissa varoitusta täydennetään ulkona olevan äänilähettimen avulla. Ulkona annettavaa merkkiääntä seuraa aina radion ja TV:n antama tiedotus. Kun Tärkeä tiedote yleisölle (VMA) on lähetetty, yleisö voi hakea lisätietoja esimerkiksi sivustolta Krisinfo.se, soittaa tiedotusnumeroon 113 13 tai siirtyä kunnan verkkosivuille.

MILLAISISTA TILANTEISTA ON KYSYMYS?

Jos yllä mainituilla teollisuuslaitoksilla sattuisi onnettomuus, tärkeää tiedotetta yleisölle (VMA) voidaan käyttää onnettomuuspaikan lähistöllä olevan yleisön varoittamiseksi. Se voi koskea esimerkiksi tulipalon synnyttämää savua, jolloin tiedote voi kehottaa siirtymään sisätiloihin ja sulkemaan ikkunat, ovet ja tuuletuksen.

Radiosta voi myöhemmin saada lisätietoja.

MILTÄ MERKKIÄÄNI KUULOSTAA ULKONA?

Tärkeä tiedote -merkkiääni koostuu 7 sekuntia pitkistä törähdyksistä, joiden välillä on 14 sekunnin tauko. Sitä toistetaan vähintään 2 minuutin ajan. Kun vaara on ohi, kuullaan 30 sekunnin mittainen yhtenäinen merkkiääni.

Kun vaara on ohi, kuullaan 30 sekunnin mittainen yhtenäinen merkkiääni.

MITÄ PITÄÄ TEHDÄ MERKKIÄÄNEN KUULUESSA?

- Pysyttele sisällä tai siirry sisätiloihin, jos olet ulkona.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusluukut ja tuulettimet.
- Kuuntele Ruotsin radion P4-kanavaa 100,2 MHz tai lue teksti-TV:tä ja odota tapahtuneesta sekä suojautumiskeinoista annettavia tietoja.
- Älä mene ulos, ennen kuin kuulet Vaara ohi -merkin.

MERKKIÄÄNTÄ TESTATAAN KERRAN NELJÄNNESVUODESSA

Merkkiääntä testataan klo 15.00 maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja joulukuun ensimmäisenä arkimaanantaina. Silloin ei tarvitse tehdä muuta kuin painaa mieleensä, miltä merkkiääni kuulostaa siltä varalta, että jotakin voi sattua myöhemmin.

MISSÄ MERKKIÄÄNEN KUULEE?

Merkkiäänen käyttö rajoitetaan juuri sille alueelle, jossa yleisön arvioidaan olevan vaarassa.

LISÄTIETOJA

Pajalan pelastuspalvelu
Puhelin 0978 - 120 00
E-post:
kommun@pajala.se
www.pajala.se

VALVONTAVIRANOMAISEN YHTEYSTIEDOT

Norrbottenin lääninhallitus
Puhelin 010 - 22 55 000
E-post: norrbotten@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se\norrbotten